

KULTUR

Kommentarer

Valget i Canada i dag kan også påvirke Norge.

Les **Kjell Dragnes**

side 3

Juni Dahr og Lars Øyno spiller ekteparet Hedda og Jørgen Tesman. Her i en opprivende scene på Sæterhytten. FOTO: TRYGVE INDRELIID

DRAMA I KONGELIG IDYLL PÅ BYGDØY

I mai og juni blir det drama på liv og død i nyrestaurerte Sæterhytten på Bygdøy. 12. mai er det premiere på Hedda Gabler i disse kongelige omgivelser.

Side 6 og 7

Musikk – BANALT OG UTDATERT THE WALL-SHOW

Roger Waters' *The Wall* er blitt en fascinerende rockeopera med kraftfulle effekter, blodige animasjoner og spektakulær og overraskende scenografi, skriver anmelder Andreas Slettholm etter helgens dobbeltkonsert i Telenor Arena på Fornebu. Men han mener likevel showet er banalt og utdatert.

Side 8

Musikk SYNGER MED SEKS STRENGER

«John Scofield synger med de seks strengene han har og lar modenheten prege uttrykket», mener vår anmelder Arild R. Andersen om jazz-CD-en *A Moments's Peace*, som han gir karakteren 5.

Side 9

Det glemte Europa – FEIL Å ROMANTISERE OVER KEISERRIKET

Pål Veiden, lærer og forlagsredaktør, kritiserer i Aftenpostens serie om Det glemte Europa dagens romantisering av keiserriket Østerrike-Ungarn. «Livet handlet ikke om wienercafeer og ballsaler, men sensur, slit og nasjonal undertrykkelse», fastslår han.

Side 5

DET SPESIELLE TALLET

Si ;D

Tenk at ett tall får meg til å føle så mye. Tenk at ett tall kan inneholde så mye! skriver «Lady», som snart fyller 18.

Side 27

– Blir det verdensrekord i år også?

– Lyttertallene til *Påskelabyrinten* blir offentliggjort nå i formiddag. Jeg må si at jeg er spent. I fjor satte programmet verdensrekord, omtrent, med en markedsandel på 80 prosent. Her i NRK pleier vi å spøke med at bare statsradioen i Nord-Korea har flere lyttere. Godt vær pleier å trekke tallene ned. Men på grunn av massiv TV-reklame i beste sendetid, har *Påskelabyrinten* på P1 aldri fått så mye oppmerksomhet som i år.

– Gratulerer, Viggo Valle. Hvis jeg nå spør om noe annet enn denne vårens kraftigste lytttermagnet: Programlederen blir kanskje noe forbløffet?

– Nei da. Men du har rett i pressehenvendelsene har en stor overvekt av påske over seg. Det hender faktisk at noen spør om *Stjerneklart*, hvor jeg er programleder hver mandag kveld. Den to timer lange sendingen har opparbeidet et godt rykte: Deltagerne setter pris på at de kan snakke fritt og utvikle et resonnement. Kriteriet er at hver gjest er en kjent person i Norge. Folk som er vant til etermediene, er også vant til å bli avspist med ett minutt og 40 sekunder.

– Rene politikvelden i vente for «Påske-Viggo»?

Tilbake kl. 22.05:
«Påske-Viggo» Valle.

FOTO: GEIR OTTO JOHANSEN

– Ja, Arne Johannessen, lederen for Politiets Fellesforbund, kommer i studio. Jeg har akkurat snakket med forbundets organisasjonssjef, som jeg skal intervju. Broren til Johannessen blir også intervjuet. Målet er at lytterne skal bli kjent med ukjente sider ved gjestene.

– Når lyttertallene fra påsken straks blir kjent: Noen overraskelser venter neppe.

– Vi vet jo at programmet er enormt populært. Men jeg tar ingenting for gitt!

STURLE SCHOLZ NÆRØ

Sony gjenoppretter Playstation-nettverk

■ Sony har startet gjenopprettingen av sitt Playstation-nettverk etter det omfattende datainnbruddet sist uke. Minst 77 millioner brukerkontoer ble hacket og passord, e-postadresser, fødselsdager og andre data stjålet.

– Vi beklager dypt det ubehaget og de problemene dette har skapt for våre brukere, sier **Kazuo Hirai**, som ligger an til å innta sjefsstolen i Sony. Sony har innført nye sikkerhetsrutiner og vil gi brukerne opptil 30 dagers gratis medlemskap som plaster på såret. Men selskapet kan fortsatt ikke utelukke at hackerne også har greid å kopiere informasjon om brukernes kredittkort. (NTB)

Nansenbiograf på Frammuseet

■ Den kjente britiske Nansen-biograf og ekspert på polarhistorien, **Roland Huntford**, er første foredragsholder i **Frammuseets** nye serie om den berømte norske polfareren, vitenskapsmannen og politikeren **Fridtjof Nansens** liv og arven etter ham.

I et år fremover blir det månedlige foredrag på museet i anledning Nansen-jubileet. Kveldens foredrag kl 18 holdes på engelsk.

Første hus

PR-byrået First House har hatt mye motbakke i forbindelse med statsrådovertgang. Så er det noen som mener at det må bli bedre, i alle fall bedre norsk, når en tidligere sjefredaktør har sluttet seg til foretagendet. At dette var vel optimistisk, fremgår av denne pressemeldingen om et innlegg på Gulltaggen i mars. Det er en konferanse som er «ansett som den viktigste eventen i Norge og i de nordiske landene». Den «tar sted i Oslo fra 12.-14. mars i år». Det heter take place på engelsk. På norsk kan vi si «finne sted», men «holdes, arrangeres, avvikles» er bedre. Og «en event» brukes mye i denne bransjen.

Taleren vil «illustrere sitt poeng ved hjelp av case studier, webundersøkelse og etablert beste-praksis, ba-

Språket vårt

PER EGIL HEGGE

sert på over 10 års konsulent erfaring». Noen ville kanskje håpe at han har mer enn ett poeng, og konsulenterfaring bør skrives i ett ord.

Så neste løfte: «Etter dette foredraget kan du regne med å bli inspirert og få mange nye ideer, i tillegg til nyttige tips om hvordan å endre ditt internasjonale markedsføringstiltak». Bare ett tiltak, altså, og man kan ikke regne med å bli inspirert under foredraget – bare etterpå. Kanskje i yr glede over at det er slutt?

per.egil.hegge@aftenposten.no

Det blir drama på Sæterhytten på Bygdøy i mai og juni. På verandaen har skuespillerne prøver på Ibsens *Hedda Gabler*. Foran til venstre Robert Skjærstad og Håkon Ramstad. Bak fra venstre Juni Dahr, Lars Øyno og Line Verndal.

Tilbakeført til

■ Tre kongelige Louiser i innvielsen i 1862

I dag gjenåpner dronning Sonja den restaurerte Sæterhytten på Bygdøy. Fra 12. mai skaper *Hedda Gabler* blodig drama i den kongelige idyllen.

THORLEIF ANDREASSEN
TRYGVE INDRELLID (foto)

27,8 millioner kroner har det kostet å rehabilitere kong Carl XV's gave til sin dronning Louise i 1862. Nå fremstår Sæterhytten som en 210 kvadratmeter lekker kakepynt på toppen av Dronningberget. Nydelig!

Her leste Henrik Ibsen sitt nyskrevne hyldningsdikt til «hytten paa Norges Fjeld» for de kongelige under den celebre innvielsen av Sæterhytten 25. august 1862, på dronning Louises navnedag. I mai og juni vil Ibsens dramatik prege stedet.

– Det blir så fint å spille *Hedda Gabler* her i Sæterhytten. Se på

utsikten mot Frognerkilen, oppfordrer skuespiller Juni Dahr, og nikker mot de smårutete vinduene i glassverandaen. Dahr spiller Hedda, en av de store dramatiske rollene innen teatret.

– Vi beveger oss ute og inne i et drama av i dag med historiske rammer rundt. Med 40–50 publikummere tett på blir det en helt spesiell atomsfære. Her bringes Henrik Ibsen ut av teatret og inn i virkelige rom. Det gir kraft og realistisk forståelse av hva som foregår i Ibsens indre drama, sier Juni Dahr.

I dag gjenåpner dronning Sonja den ferdig restaurerte Sæterhytten på Dronningberget. Restaureringen er en del av Regjeringens gave til kongeparets 70-årsdag i 2007.

Sæterhytten

Tilbakeført til utforming og farger fra slutten av 1880-årene.

Vinduene i verandaen restaurert med det opprinnelige fargede glasset.

Taket på den opprinnelige del av hytten er igjen skifertekket på «engelsk vis».

Gavlspiret med monogrammet til de kongelige Louiser er restaurert.

Mye råte i gulvbjelkene som lå rett på bakken.

Bygningen har fått drenering og utluftning.

Sæterhytten fikk en musikkpaviljong i 1866.

Samme år ble det åpnet for servering.

I 1881 ble hytten utvidet med seildukstelt i sør i flukt med verandaen.

Senere i 1880-årene ble seilduken erstattet med glassveranda med spisesalong.

Fra 1881 ble det spilt musikk om søndagene, og ny musikkpaviljong oppført.

Billetter til forestillingen

Visjoner Teater setter opp Hedda Gabler

Billetter kjøpes hos Billettservice

På nettet: www.dahr.no

Aftenposten fakta

«Teater i disse omgivelsene er som å spille film»

Line Verndal, skuespiller

fordums glans

■ Hedda Gabler lager drama i kongelige Sæterhytten

Som i film. – Teater i disse omgivelsene er som å spille i en film, opplever Line Verndal, som tolker rollen som Thea Elvsted, stykkets livskraftige motsetning til Hedda, som lever gjennom andre.

Aftenposten opplevde et topet ensemble da vi overvar en prøve på Hedda Gabler i grønnsprengte, vårkåte omgivelser på Bygdøy. Lars Øyno, Håkon Ramstad, Robert Skjærstad, Line Verndal, Juni Dahr og instruktør Tonje Gotschalksen. Alle dypt konsentrert. Tilsynelatende

uforstyrret av de mange turgåerne som uavlatelig dukket opp under prøvene og tok nyrestaurerte Sæterhytten og skuespillerne i nærest mulig i øyesyn.

Mørk storesøster. Selv er vi nysgjerrige på om Hedda, som regnes som det kvinnelige motstykket til *Hamlet*, fremstilles som idealistisk heltinne i kamp mot samfunnet? Et offer for sin samtid? En prototypisk feminist? Eller som en manipulerende skurk? Men i Sæterhytten deles ikke ut merkelapper av skue-

spillere som er i utforskende rollemodus. – Hedda blir den mørke storesøsteren til Nora i *Et dukkehjem*. Vi må lage flertydig tolkning av Heddas sider, men åpner opp så mye vi kan, pirrer instruktør Gotschalksen.

Tre Louiser. I dag gjenåpner dronning Sonja den restaurerte Sæterhytten som ble oppført etter ønske fra dronning Louise, gift med kong Carl XV av Sverige og Norge. Ikke tilfeldig at tre L'er er benyttet som dekorasjon på peismuren og på byggets gavl.

Under innvielsen i 1862 var dronning Louise selvskreven til stede. Med seg hadde hun to andre Louiser, nemlig sin mor og sin datter, henholdsvis prinsesse Louise av Nederland og prinsesse Louise, som ble dansk dronning og mor til kong Haakon 7.

Var badehus. Rart å tenke på at den eldste delen av Sæterhytten er gjenbruk av et kongelig badehus som skulptet rundt på en diger pram i Oscarshalls strandsonen. Men prammen som

bar badehuset, ble stadig angrepet av skipsmark og vedlikeholdsutgiftene ble store. Løsningsen ble å sette det påkostede badehuset på land og bygge det om til en tidsriktig seterhytte i tråd med trender innen hagekunsten. Det er en av de eldste bevarte bygningene i folkeparken på Bygdøy Kongsgård, som nå er tilbakeført til fordums prakt. Restaureringen av Sæterhytten var del av Regjeringens 70-års gave til kongeparet i 2007.

thorleif.andreassen@aftenposten.no